

[Himmelstrup.]

delskammeret har stillet et saadant Krav, og det er i hvert Tilfælde sikkert, at Hovedparten af de Organisationer inden for Erhvervslivet, som har udtalt sig om dette Spørgsmaal, netop ikke har gjort dette. De har erkendt, at saadan som Forholdene har udviklet sig ude i Verden paa de Omraader, som denne Lovgivning vedrører, er det nødvendigt at opretholde Rammerne for denne Lovgivning. Men dermed er det jo ikke sagt, at der ikke er visse Ting inden for disse Rammer, som kan være anderledes, og der er naturligvis Ting, som de paagældende Organisationer har fremført, og som den højtærede Handelsminister ogsaa har været meget lydhør for.

Vi fik denne Lovgivning første Gang i Juni Maaned 1940, da den daværende Handelsminister, det ærede Medlem Hr. Kjærbohl, fremsatte et samlet Lovforslag om erhvervsøkonomiske Foranstaltninger. Det var det Lovforslag, som senere under Rigsdagssamlingen blev overtaget af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, efter at han i Begyndelsen af Juli Maaned 1940 havde overtaget Handelsministeriet. Den samlende Lovgivning, der da blev gennemført, og som altsaa kom til at hedde Lov om erhvervsøkonomiske Foranstaltninger, Vareforsyning m. v., afløste forskellige dagældende Love. Den afløste den Lov, vi dengang kaldte den gamle Valutalov, den Lov, der handlede om Indløseligheden af Danmarks Nationalbanks Sedler og om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta. Den nye Lov kom endvidere til at indeslutte den saakaldte Vareforsyningslov, som vi havde faaet i September Maaned 1939, og endelig ogsaa en Lov af lidt senere Dato om Statens Overtagelse af visse Varer. Det var Lovforanstaltninger, som for den daværende Forsyningssituation var meget vigtige, og de blev altsaa nu samlet i den enkelte Lov om erhvervsøkonomiske Foranstaltninger. Det var ikke at forbydes over, at den nye Lov i langt højere Grad end de tre Hovedlove, som den afløste, fik Karakter af en saakaldt Rammelov, en Bemyndigelseslov, som gav meget omfattende Beføjelser paa disse Omraader til den til enhver Tid siddende Handelsminister.

Jeg vil gerne oplyse, at alle ansvarlige Partier i Rigsdagen stemte i Foraaret og Sommeren 1940, da denne Lovgivning for første Gang blev gennemført i sin nuværende Form, for Lovforslaget, og under de Fornyelsesforhandlinger, som har været ført her paa Rigsdagen i Krigstiden, har det fra alle Partiers Side været erkendt, at en

Lovgivning som den, der her var Tale om, var under de givne Forhold nødvendig. Naar derfor nu den højtærede Handelsminister har besluttet at søge denne Lov forlænget uændret, er Grunden hertil den — saaledes som Ministeren har redegjort for det i sin Fremsættelsestale —, at de Forhold, som denne Lovgivning berører, i hvert Fald ikke har bedret sig siden Krigens Ophør for tre Fjerdingaar siden.

Der er ingen forstandige i Landet, der vil nægte, at f. Eks. de Afsnit i det Lovkompleks, vi her behandler, der staar i Lovkompleksets Kapitel I og Kapitel III, og som handler om de valutamæssige Forhold, om Seddelbankens Fritagelse for Indløsningspligt, om pligtsmæssig Hjemtagelse af udenlandske Tilgodehavender, er i nøjagtig lige saa høj Grad, ja, maaske i endnu højere Grad, nødvendige den Dag i Dag som de var under Krigstiden. Knapheden paa fremmed Valuta er fortsat saa stor, at der maa holdes Hus med den Valuta, som forefindes. Det er netop en af Forskellighederne paa Forholdene, saadan som de arter sig nu efter denne Krig, og som de artede sig for 25 Aar siden efter den forrige Verdenskrig, at dengang havde man her i Landet et stort udenlandsk Tilgodehavende, som man kunde benytte sig af, og det har man ikke nu.

Det er for saa vidt overraskende, at Valutasituationen er saa vanskelig som den er i dette Øjeblik for vort Vedkommende med Hensyn til vestlige Valutaer. Ca. en Trediedel af den danske Handelstonnage, vel omkring ca. 300 000 t, har under hele Krigstiden sejlet i allieret Tjeneste, og jeg maa sige, at jeg havde egentlig ventet, at dette havde skaffet os saa store udenlandske Tilgodehavender i Vest-Valutaer, at det vilde have været i Stand til i hvert Tilfælde at tage det første Stød af med Hensyn til Indførselen. Dette har imidlertid ikke været Tilfældet, fordi disse Valutabeløb endnu ikke er disponible.

Paa samme Maade som Valutasituationen er meget stram, saa stram, at man slet ikke kan sammenligne Forholdene nu med Forholdene efter den forrige Krig, paa samme Maade stiller det sig ogsaa med Hensyn til selve Vareforsyningen. Der er langt færre Varer efter denne Verdenskrig, og der er langt større Vareknaphed, end der var tidligere. Behovet er i Virkeligheden langt større.

Alle disse Forhold har bevirket, at Regeringen ikke har ment, at man kan afvikle denne Lovgivning. Her er Regeringen i Overensstemmelse ogsaa med Erhvervs-